

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_03_JAK_ROSTE_JAVOR		
Název materiálu:	Jak roste javor		
Předmět:	Člověk a jeho svět	Ročník:	2.
Časová dotace:	45 min.	Datum ověření:	24. 11. 2011
Jméno autora:	Mgr. Pavla Besedová		
Klíčová slova:	Javor, fáze růstu stromu, příběhový text, básnička, odhad z indicií		
Výchovné a vzdělávací cíle:	Žák aktivně naslouchá čtenému textu, sleduje dějovou linii příběhu. Žák porozumí přečtenému textu a své porozumění vyjádří kresbou. Žák zakreslí jednotlivé fáze růstu stromu.		
Rozvíjené klíčové kompetence:	Komunikativní - žák srozumitelně formuluje své myšlenky a názory, sdílí je s ostatními, naslouchá názorům ostatních. Komunikativní - žák aktivně naslouchá čtenému textu. K řešení problémů - žák převádí text do obrázkové podoby.		
Anotace, metodický list:	Příprava na vyučovací hodinu rozvíjející čtenářskou gramotnost s využitím schématu E-U-R. V hodině jsou využity aktivizační metody pro práci s textem.		
Použité zdroje:	Básnička o javoru dostupná z http://detsky.blog.cz/rubrika/rikadla-basnicky Obrázek javorového listu dostupný z http://market1-1.webnode.cz/album/prit/javorovy-list-gif/		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Popis hodiny	EVOKACE
	Odhadování tématu hodiny z indicií Žáky rozdělíme do skupin, každé skupině dáme k dispozici očíslované obálky s indiciemi.
	1) NOS 2) VRTULKA 3) KANADA 4) SIRUP 5) STROM - černobílý nebo stínový obrys 6) LIST (obrázek nebo reálný javorový list) 7) rozstříhaná písmena slova JAVOR
	Žáci odhadují téma hodiny, svůj odhad zapíší na mazací tabulku.
	UVĚDOMĚNÍ VÝZNAMU
	Básnička o javoru - doplňování chybějících slov Čtení příběhu o javoru - aktivní naslouchání.
	REFLEXE
Návrat k evokaci a jednotlivým indiciím - jaký je jejich význam v souvislosti s javorem Kreslení komiksu - Jak roste javor	

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 1

JAK ROSTE STROM

Starý _____ nejmíň posté

hnízdo

vysvětluje, jak se roste:

"Narovnej se! Drž se zpřímá!

větve

Kořeny ti drží _____.

listy

Svítlí slunce? Nastav _____!

Prší? Sláva! Budeš čistý.

deště

Trocha slunce, trocha _____,

povyrosteš, snaž se ještě.

hlína

Ještě kus a ještě kousek,

_____ do koruny pnou se.

javor

Pro letošek už to stačí,

už uneseš _____ ptačí."

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 2 - text

Příběh mého života - starý javor vypráví

Vítám vás, milí človíčkové. Jsem rád, že jste za mnou přišli a usadili se ve stínu mých větví. Mám moc rád společnost a rád si s lidmi povídám. Ale ne každý může mé povídání slyšet a rozumět mu. To mohou jen ti, kteří umějí stromům naslouchat. A jestli umíte dobře naslouchat, povím vám svůj příběh.

Předtím, než jsem vůbec přišel na svět, moje maminka rozkvetla nádherně žlutými květy. V tu dobu kolem ní hned začalo být živo. Přiletěla spousta včel, které příjemně bzučely a pilně opylovaly květy. Včely jsou důležité, bez jejich pomoci by z květů nemohlo vzniknout semínko - tedy já. Semínka javoru jsou velmi zvláštní - říká se jim nažky a každé semínko je vybaveno takovým malým křídélkem. Semínka vypadají trochu jako nosy a děti si je také často z legrace na nos připevňují. Na každé stopce jsou semínka vždy po dvou a tvoří spolu takovou jakoby vrtulku. Není to náhodou - křídélka umožňují semínkům lépe plachtit po větru a když jsou dvě u sebe, mohou vítr využívat ještě lépe, aby se dostaly tam, kde pro ně bude dobré místo k růstu.

Jednoho dne jsem se probudil a sotva jsem otevřel oči, začal jsem tušit, že v mém životě nastal velký den. Toho dne foukal silný vítr a nakláněl větve do všech stran. Já, ten malinký semenáček, jsem se držel, jak to jen šlo. Najednou se však stala ta strašná věc. Začal jsem se vznášet, točit se a vzdalovat od své maminky. Nejprve se mi pořádně točila hlava, protože vítr byl pořádně silný, ale pak se mi to začalo líbit. Připadal jsem si trochu jako ptáci, kteří štěbetali kolem. Rozhlížel jsem se po krajině a koutkem oka jsem viděl, že i mé bratříčky nese vítr pryč. Pak vítr začal slábnout a já jsem velkou rychlostí klesal k zemi. Už jsem si myslel, že to bude můj konec. Upadl jsem do trávy a čekal, co bude dál. Vítr pomalu ustával, zato se však spustil déšť. Honem jsem se schoval pod list trávy a vyčerpáním usnul.

Vzbudilo mě až nějaké zapraskání. To se začaly tlačit kořínky, slaboučké jako nitka a zavrtávaly se do půdy. Trochu to svědilo, ale brzy jsem zjistil, že díky kořínkům se ke mně dostávají živiny. Tak jsem si dal záležet na tom, aby se mé kořínky dostaly pořádně hluboko. Jak čas ubíhal, začaly se objevovat první lístky a já jsem se vyklubal z trávy ven. Podařilo se mi nadzvednout i ten list, pod který jsem se schoval - tak jsem byl silný! Pořádně jsem se rozhlížel kolem sebe a uviděl jsem dokonce i některé z mých bratříčků.

Každé ráno mě probouzelo štěbetání ptáčků, teplé paprsky ranního sluníčka mě příjemně hřály do lístků. To jsem měl nejradši, dívat se na sluníčko, jak si hledá mezi větvemi stromů místočko, aby mě pošimralo svými paprsky. Taková hra na schovávanou byla velká zábava.

*Tento výukový materiál byl vytvořen v rámci projektu EU peníze školám.
Základní škola a Mateřská škola Veřovice, příspěvková organizace*

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Léto pomalu skončilo a přišel podzim. Změnilo se počasí, často foukal vítr a padal déšť. Já jsem zase o další kousek povyrostl a věděl jsem, že se už dokážu o sebe postarat sám. Najednou jsem se trochu vyděsil - mé krásně zelené lístky začaly měnit barvu! Co se to děje? Starý dub, který rostl nedaleko mě ale uklidnil. "To se vám javorům na podzim vždycky stává. Vaše listy dostanou červenožlutou barvu a budete těmi nejkrásnějšími stromy široko daleko." Hmm, to se mi líbilo. Začal jsem si své nové barevné listí pořádně prohlížet. Byl jsem úplně krasavec. Jednoho dne ke mně přihopsal malý hnědý zajíček. Začal jsem se bát, že je hladový a že se pustí do okusování lístků, na které jsem byl tolik pyšný. Prosil jsem zajíčka: "Prosím zajíčku, neokusuj mé lístky. Vím, že by sis rád pochutnal, ale sníš-li mi je, zmrznu, a zimu nepřečkám. Zajíček se zamyslel a povídá: "Tvé lístky opadají, až přijde jejich čas, ale dobře, ať je po tvém. Za to, že Tvé lístky nechutnám, mi na oplátku poskytněš úkryt před liškou a ostatními nepřáteli." Rád jsem souhlasil, protože jsem získal nového kamaráda. Zajíček si u mého kmene postavil pelíšek a já ho přikryl svými listy.

Počasí bylo stále chladnější a chladnější. Mé lístky už začínaly hnědnout a jednoho dne opadaly. Byl jsem moc smutný. Ale starý dub mě zase uklidnil. "Neboj, na jaře ti narostou nové a budou ještě hezčí. Teď by tě listy zbytečně vyčerpávaly a ty musíš být silný, abys přečkal zimu." "Co to je, ta zima?" zeptal jsem se. Starý dub se rozesmál: "Počkej a uvidíš!" A měl pravdu. Jednou ráno, když jsem se probudil, bylo všude bílo. Třpytivě bílý sníh byl všude kolem mě a já se do něj zabalil jako do hebké peřiny. Moje větve se obalily zmrzlými krystalky jinovatky, jako by byly ze skla. Pod sněhovou peřinou se mi moc dobře spalo.

Můj zimní spánek mi připadal jako krátká chvilka, ale všiml jsem si, že kamarád zajíc za tu dobu, co jsem spal, docela vyrostl. Sice během zimy pořádně zhubl, ale jen co se objevila první zelená travička, začal zase nabírat sílu. Moje kořeny a větve se už také probouzely ze zimního spánku. Nabíral jsem sílu a nastavoval větve ke sluníčku, abych se pořádně zahřál. Na větvích se mi začaly klubat první lístky. Pořádně jsem se protáhl do větví a měl jsem pocit, že jsem zase o kousek vyšší. "Koukej, zajíci, jaký mám krásný nový kabátek," chlubil jsem se a natřásal nové lístky. Kamarád zajíc zvedl hlavu od své snídaně a údivem mu vypadla pampeliška z tlamičky. "Sluší ti to, kamaráde. A připadá mi, že jsi taky nějak vyrostl. Za chvíli budeš tak vysoký, jako tamhleten starý dub."

To mi samozřejmě lichotilo, protože vysoké stromy jsou pro les velmi důležité. Vytvářejí stín pro takové malé semenáčky, jako jsem byl ještě nedávno i já, aby neuschly a nespáliho je sluníčko. A já jsem rozložil svou korunu do pořádné šířky, abych před sluníčkem i před deštěm ochránil novou rodinku mého zaječích kamaráda.

A teď chráním i vás, mé větve dávají stín v horkém létě a až přijde můj čas, pak vám lidem budu sloužit i dál. Dřevorubci mě pokácejí a z mého dřeva se pak vyrobí třeba židle nebo stůl. A pak budu zase já naslouchat vašim vyprávěním.

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha 3 - úplná verze básničky

JAK ROSTE STROM

Starý **javor** nejmíň posté

vysvětluje, jak se roste:

"Narovnej se! Drž se zpřímá!

Kořeny ti drží **hlína**.

Svítí slunce? Nastav **listy**!

Prší? Sláva! Budeš čistý.

Trocha slunce, trocha **deště**,

povyrosteš, snaž se ještě.

Ještě kus a ještě kousek,

větve do koruny pnou se.

Pro letošek už to stačí,

už uneseš **hnízdo** ptačí."